

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34 Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Nr. 4033/10.06.2026

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea
și completarea Legii nr.35/1994 privind timbrul literar,
cinematografic, teatral, muzical, folcloric, al artelor plastice,
al arhitecturii și de divertisment (b347/28.05.2026)**

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.35/1994 privind timbrul literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric, al artelor plastice, al arhitecturii și de divertisment (b347/28.05.2026)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 10.06.2026, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **FAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu **propunerile de modificare** prevăzute în anexă și cu următoarele **observații**:

- în primul rând, este necesară clarificarea raportului dintre timbrul cultural și accesul publicului la cultură. Aplicarea unor contribuții asupra biletelor, abonamentelor, cărților, suporturilor culturale sau altor forme de valorificare

- poate avea efect asupra prețului final suportat de public. Legiuitorul trebuie să se asigure că mecanismul nu conduce, în practică, la îngreunarea accesului la cultură, în special pentru tineri, persoane cu venituri reduse, persoane vârstnice, persoane cu dizabilități sau comunități aflate în zone cu ofertă culturală limitată;
- în al doilea rând, este necesară justificarea obiectivă și rezonabilă a diferențelor de tratament dintre diversele domenii culturale, sub aspectul cotelor, valorilor fixe sau criteriilor de aplicare. Stabilirea unor procente diferite pentru timbrul literar, cinematografic, teatral, muzical, al artelor vizuale sau al arhitecturii poate fi justificată de specificul fiecărui domeniu, însă această diferențiere trebuie să fie fundamentată, previzibilă și proporțională;
 - în ceea ce privește beneficiarii timbrului cultural, propunerea trebuie să asigure un echilibru între necesitatea reprezentativității organizațiilor beneficiare și evitarea excluderii nejustificate a unor categorii de creatori sau organizații culturale. Condițiile referitoare la structura membrilor, obiectul de activitate, statutul de utilitate publică sau reprezentativitatea trebuie formulate astfel încât să nu creeze bariere disproporționate pentru organizații noi, independente, regionale, minoritare sau pentru forme emergente de creație culturală;
 - totodată, este necesară garantarea transparenței în administrarea și distribuirea sumelor colectate. Obligația beneficiarilor de a publica informații privind statutul actualizat, lista membrilor, sumele colectate, criteriile de distribuire, procedurile de soluționare a plângerilor și situațiile financiare este pozitivă, însă trebuie însoțită de reguli clare privind periodicitatea publicării, verificarea datelor, accesibilitatea informațiilor și răspunderea pentru nepublicare sau publicare incompletă;
 - în text se folosesc în variație liberă sintagmele „*persoană juridică*” și „*persoană juridică de drept public sau privat*”, fiind necesară opțiunea unitară pentru o variantă sau alta;
 - exprimări de tipul „*reprezentare scenică a operelor clasice sau contemporane*” pot produce confuzie și impredictibilitate (născând întrebarea dacă operele moderne sunt exceptate), atâta timp cât singurul criteriu introdus în propunerea legislativă este dacă opera e purtătoare de drepturi sau le generează ori dacă opera a intrat în domeniul public (nu constituie atributul legiferării de a determina caracterul clasic sau contemporan al unei opere, formulări de genul celor din propunerea legislativă îl fac pe Ion Călugăru și Bertolt Brecht – a căror protecție a drepturilor încetează în 2026 – autori de „opere clasice” prin efectul

legii, în timp ce Ghepardul lui Giuseppe Tomasi di Lampedusa e „operă contemporană” pe motiv că autorul a decedat un an mai târziu);

- de asemenea, formularea de la art. I pct. 5, referitoare la art. 1³ alin. (1), definind plătitorii pentru timbrul cărții, este confuză și impredictibilă în ceea ce privește o categorie majoră de comercianți de carte, și anume anticarii. Nu rezultă din redactarea alineatului cum poate determina un anticar dacă, pentru o carte apărută înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 35/1994 privind timbrul literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric, al artelor plastice, al arhitecturii și de divertisment, a fost plătit un timbru al cărții sau nu, și cum poate determina autoritatea că un anume exemplar nu are regim de revânzare și, deci, se datorează timbru. Același lucru e valabil, de altfel, pentru întreaga piață second-hand de bunuri culturale de serie (altele decât arta vizuală cu caracter de unicat) mai vechi de 1994, pentru care este imposibilă determinarea plății inițiale a timbrului, conducând potențial la plata multiplă a timbrului pentru același exemplar, în detrimentul consumatorilor;
- se impune definirea noțiunii de „*bun cultural*” cu excluderea expresă a dispozitivelor electronice:

- textul propunerii legislative nu definește noțiunea de „*bunuri culturale*”. În plus, sintagma „*suporturi audio sau video care conțin sau redau opere muzicale și/sau cinematografice*” menționată în art. I, pct. 3, art 1¹ alin.(1) lit. b), art. I, pct. 4, art. 1² alin. (5) și art. I, pct. 5, art. 1³ alin. (3) lit. b) este suficient de largă încât să permită, pe cale de interpretare, includerea dispozitivelor electronice (smartphone-uri, tablete, laptopuri, memorii externe etc.) în sfera bunurilor culturale supuse timbrului;
- este necesară introducerea la art. I, pct. 2, art. 1 a unei definiții clare a noțiunii de „*bunuri culturale*”, din sfera căreia să fie excluse în mod expres dispozitivele electronice, pentru următoarele motive:
 - dubla taxare a aceluiași fapt generator.
Atât remunerația compensatorie pentru copia privată (Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe), cât și un eventual timbru cultural aplicat pe electronice ar taxa capacitatea tehnică a aceluiași dispozitiv de a stoca și reda opere culturale. Consumatorul ar suporta de două ori o sarcină parafiscală pentru același fapt, ceea ce este abuziv și disproporționat;
 - deturnarea naturii juridice a timbrului cultural.

Timbrul cultural este, prin definiție, o contribuție parafiscală aplicată pe produsul cultural final consumat (bilet, carte, disc). Un dispozitiv electronic nu este un bun cultural în sine, ci un instrument de utilitate generală. Aplicarea timbrului pe hardware înseamnă taxarea unui mijloc tehnologic, nu a unui act de cultură, ceea ce contravine filozofiei legale a instituției;

- incompatibilitate cu dreptul european și jurisprudența CJUE.

Taxarea dispozitivelor electronice în beneficiul titularilor de drepturi este strict și limitativ reglementată la nivel european sub forma remunerației compensatorii pentru copia privată (Directiva 2001/29/CE). Introducerea unui timbru cultural peste acest mecanism ar depăși cadrul european și ar putea constitui fie o măsură cu efect echivalent unei taxe vamale, fie un ajutor de stat indirect pentru uniunile de creatori, ambele interzise pe piața unică europeană;

- paralelism legislativ, interzis de Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

Legea nr. 8/1996 acoperă deja integral componenta de compensare a titularilor de drepturi prin colectarea remunerației de la producătorii și importatorii de electronice. Un al doilea instrument parafiscal cu același scop și obiect constituie un caz tipic de paralelism legislativ, care ar atrage incoerență normativă;

- impact operațional disproporționat asupra platformelor de comerț electronic.

În absența unei definiții clare, platformele de tip marketplace ar fi în imposibilitatea practică de a aplica verificări la nivelul fiecărei unități de produs, generând blocaje operaționale fără corespondent în retail-ul fizic;

- extinderea regulii unicității plății timbrului la toate bunurile culturale:

- propunerea legislativă menține regula plății „o singură dată” exclusiv pentru carte (art. I, pct. 5, art. 1³ alin. 1, lit. a), lăsând suporturile audio-video și operele de artă expuse riscului de dublă colectare în lanțul de distribuție. În calitate de vânzător final, operatorii de comerț electronic se expun obligației de plată a unui timbru deja achitat de distribuitor sau producător, în absența unui mecanism de certificare;

- este necesară completarea art. 1³ cu un alineat nou care extinde regula unicității plății la toate bunurile culturale și instituie un mecanism de certificare/transfer al dovezii achitării timbrului în lanțul de distribuție;
- mecanismul de rambursare a timbrului pentru bunuri exportate sau livrate intracomunitar:
 - propunerea legislativă nu conține un mecanism de rambursare sau exceptare pentru bunurile exportate ori livrate intracomunitar. Aceasta lacună generează o sarcină financiară pentru fluxurile cross-border și un risc de conflict cu art. 34 TFUE (Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene) privind libera circulație a mărfurilor, în condițiile în care timbrul ar fi achitat pentru bunuri care nu sunt consumate pe piața română;
 - este necesară introducerea unui articol nou sau a unui alineat distinct în art. 1³, care să reglementeze un mecanism de rambursare cu sarcina probatorie proporțională (factura intracomunitară, Convenția referitoare la contractul de transport internațional de mărfuri pe șosele - CMR, declarație vamală);
- documentarea electronică a obligației de calcul al timbrului:
 - art. I pct.7, referitor la art. 1⁵, din propunerea legislativă reproduce obligația de documentare pe 5 ani fără nicio clarificare privind forma electronică admisă. La volumele operaționale ale unui marketplace, arhivarea individuală a unui document justificativ per tranzacție este în practică imposibil de realizat și ar impune dezvoltarea unei infrastructuri dedicate de stocare fără corespondent în retail-ul fizic. Această sarcină administrativă constituie o formă de discriminare indirectă a comerțului electronic față de canalele de vânzare tradiționale, fără o justificare obiectivă raportată la natura sau scopul timbrului cultural;
 - este necesară completarea art. 1⁵ cu o teză explicită prin care să se clarifice că documentarea poate lua forma înregistrărilor electronice din sistemul informatic al unității plătitoare, fără a fi necesară arhivarea unui document individual per tranzacție;
- mecanism de regularizare a timbrului în cazul retururilor:
 - propunerea legislativă reglementează termenele de virare a timbrului (art.I pct.8 art. 2), dar nu acoperă ipoteza returnării bunurilor culturale în exercitarea dreptului legal de retragere prevăzut de Ordonanța de urgență nr. 34/2014 privind drepturile consumatorilor în cadrul contractelor

încheiate cu profesioniștii, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative. În practică, timbrul virat nu se recuperează automat, deși vânzarea finală nu s-a produs, ceea ce generează o suprasarcină specifică fluxurilor de e-commerce;

- este necesară introducerea unui alineat nou la art. 2, care să reglementeze un mecanism de regularizare prin deducere din viramentul lunii în care returul este înregistrat, calibrat pe circuitul simplificat din propunerea legislativă propusă, anume protocolul direct beneficiar–unitate plătitoare;
- timbrul muzical trebuie aplicat doar pentru biletele și abonamentele efectiv vândute:
- propunerea legislativă prevede aplicarea timbrului muzical în quantum de 2 lei pentru fiecare bilet la spectacole sau concerte, inclusiv biletele de o zi în cadrul festivalurilor, și de 5 lei pentru fiecare abonament la festivaluri. Pentru evitarea unor interpretări neunitare, este necesar ca obligația să fie raportată exclusiv la biletele și abonamentele efectiv vândute sau încasate. În lipsa unei clarificări, există riscul ca timbrul să fie calculat asupra unor bilete nevândute, invitații, rezervări nevalorificate sau capacității totale a evenimentului, ceea ce ar genera o sarcină disproporționată pentru organizatori;
 - este necesară precizarea faptului că timbrul muzical se datorează exclusiv pentru biletele și abonamentele efectiv vândute sau încasate, fără aplicarea acestuia asupra invitațiilor, rezervărilor nevalorificate, biletelor anulate ori capacității maxime a evenimentului;
- este necesar un mecanism de regularizare pentru biletele returnate sau evenimentele anulate:
- în cazul evenimentelor culturale, pot apărea situații în care biletele sunt returnate, abonamentele sunt anulate sau evenimentele nu mai au loc. În aceste cazuri, obligația de plată a timbrului trebuie corelată cu venitul efectiv realizat de organizator. Fără un mecanism de regularizare, operatorii ar putea ajunge să datoreze timbru pentru sume pe care nu le-au încasat definitiv sau pe care le-au restituit consumatorilor;
 - este necesar ca pentru biletele sau abonamentele returnate, anulate ori aferente unor evenimente anulate, contravaloarea timbrului cultural să se regularizează potrivit normelor metodologice, astfel încât obligația finală de plată să reflecte exclusiv sumele efectiv încasate;

- penalitățile nu trebuie actualizate suplimentar cu indicele de inflație :
 - propunerea legislativă instituie o penalitate de 0,01% pentru fiecare zi de întârziere în cazul nevirării sumelor datorate. Întrucât penalitatea este deja stabilită procentual, actualizarea suplimentară cu indicele de inflație ar conduce la o dublă majorare a obligației accesorii. Această cumulare poate deveni excesivă, în special pentru operatorii care organizează evenimente sezoniere sau punctuale, unde fluxurile de numerar sunt dependente de vânzarea efectivă a biletelor;
 - se impune ca penalitățile datorate pentru întârzierea la virarea sumelor reprezentând timbrul cultural să nu se actualizeze cu indicele de inflație în cazul în care acestea sunt stabilite procentual prin raportare la suma datorată;
- valoarea penalităților trebuie plafonată la nivelul debitului principal:
 - pentru respectarea principiului proporționalității, penalitățile nu ar trebui să poată depăși valoarea debitului principal restant. În caz contrar, obligațiile accesorii pot deveni mai împovărătoare decât obligația principală;
 - plafonarea nu elimină caracterul sancționator al penalității, dar previne acumularea unor costuri excesive, mai ales în situațiile în care întârzierile sunt generate de dificultăți administrative sau de regularizare;
 - se impune ca valoarea totală a penalităților datorate pentru întârzierea la virarea sumelor reprezentând timbrul cultural să nu poată depăși valoarea debitului principal restant.

p. Președinte,
Sterică FUDULEA

Propuneri de modificare aferente
propunerii legislative pentru modificarea și completarea Legii nr.35/1994 privind timbrul literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric, al artelor plastice, al arhitecturii și de divertisment
(b347/28.05.2026)

Nr. crt.	Text inițial	Text propus	Motivare
1.	<p data-bbox="331 889 861 1214"><i>Art. 1 - Legea nr. 35 din 6 iunie 1994 privind timbrul literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric, al artelor plastice, al arhitecturii și de divertisment, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 507 din data de 7 iulie 2008, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:</i></p> <p data-bbox="331 1255 861 1320"><i>2. Articolul 1 se modifică și va avea următorul cuprins:</i></p> <p data-bbox="331 1360 409 1393"><i>Art. 1</i></p>		<p data-bbox="1432 889 1881 1287">Având în vedere istoricul uniunilor de creație din România – care datează, în unele cazuri, de dinainte de 1989 –, libera asociere nu reprezintă singura modalitate de naștere a unor astfel de organizații. De asemenea, formularea exclude fără vreo motivație Ordinul Arhitecților din România (OAR) dintre beneficiarii timbrului de arhitectură.</p> <p data-bbox="1432 1328 1881 1393">În acest moment, mai multe uniuni de creație – de pildă, Uniunea</p>

	<p>b) beneficiar al timbrului cultural – uniunea de creatori sau, după caz, organizația profesională de creatori constituită într-un domeniu al creației, prin libera asociere a autorilor, titularilor de drepturi de autor sau conexe și/sau a persoanelor care, prin profesiunea lor, participă nemijlocit la crearea operelor, având ca scop reprezentarea, protejarea și promovarea creației și a profesiei în domeniile literar, muzical, teatral, cinematografic, al arhitecturii și al artelor vizuale, persoane juridice fără scop patrimonial, recunoscute ca fiind de utilitate publică potrivit legii și care îndeplinesc cumulativ condițiile prevăzute la art. 2³.</p>	<p>b) beneficiar al timbrului cultural – uniunea de creatori sau, după caz, organizația profesională de creatori constituită într-un domeniu al creației, prin lege sau prin libera asociere a autorilor, titularilor de drepturi de autor sau conexe și/sau a persoanelor care, prin profesia lor, participă nemijlocit la crearea operelor, având ca scop reprezentarea, protejarea și promovarea creației și a profesiei în domeniile literar, muzical, teatral, cinematografic, al arhitecturii și al artelor vizuale, persoane juridice fără scop patrimonial, recunoscute ca fiind de utilitate publică sau de interes public potrivit legii, inclusiv legea proprie de înființare, și care îndeplinesc cumulativ condițiile prevăzute la art. 2³.</p>	<p>Cineaștilor (UCIN) – își bazează caracterul de utilitate publică pe actul normativ de înființare anterior anului 1990.</p>
2.	<p>10. După articolul 2¹ se introduce un nou articol, art. 2², care va avea următorul cuprins:</p> <p>Art. 2² Fiecare beneficiar al timbrului cultural are obligația de a publica, pe pagina proprie de internet, cel puțin următoarele informații actualizate: a) statutul actualizat;</p>	<p>Fiecare beneficiar al timbrului cultural are obligația de a publica, pe pagina proprie de internet, cel puțin următoarele informații actualizate: a) statutul sau regulamentul de organizare și funcționare actualizat;</p>	<p>Există organizații de creatori care nu dispun de statut, ci sunt reglementate printr-o lege de înființare și regulament de organizare, este necesară amendarea acestor aspecte, în vederea asigurării unei aplicabilități și asupra acestor organizații. În astfel de situații, utilizarea sumelor se reglementează prin regulamentul de organizare și funcționare sau acte normative adoptate la nivel intern, după caz.</p>

3.	<p>11. După articolul 2² se introduce un nou articol, art. 2³, care va avea următorul cuprins:</p> <p>Art. 2³ Pentru a beneficia de sumele reprezentând valoarea timbrului, beneficiarii timbrului cultural trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:</p> <p>a) ... b) obiectul de activitate, unic sau principal, stabilit prin statut, se subscrie dispozițiilor art. 3;</p>	<p>b) obiectul de activitate, unic sau principal, stabilit prin statut ori prin legea de înființare sau regulamentul de organizare, se subscrie dispozițiilor art. 3;</p>	
4.	<p>13. Articolul 3 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>Art. 3</p> <p>(2) Beneficiarii privilegiului legal de colectare instituit de stat au rol exclusiv de finanțator.</p> <p>(4) Prin excepție de la prevederile alin. (2) și (3), beneficiarii timbrului cultural pot utiliza parte din sumele colectate pentru organizarea unor evenimentele cu caracter academic, de recunoaștere profesională, adresate creatorilor din domeniu și/sau persoanelor care participă nemijlocit la crearea operelor, în acord cu prevederile statutare.</p>	<p>(2) Beneficiarii privilegiului legal de colectare instituit de stat au rolul principal de finanțator.</p> <p>(4) Prin excepție de la prevederile alin. (2) și (3), beneficiarii timbrului cultural pot utiliza parte din sumele colectate pentru:</p> <p>a) organizarea unor evenimente cu caracter academic, de recunoaștere profesională, adresate creatorilor din domeniu și/sau persoanelor care participă</p>	<p>Uniunile beneficiare nu pot avea un rol exclusiv de finanțator atâta timp cât își pot acoperi din timbru cheltuieli proprii de administrare – ar trebui să-și atribuie singuri bani din timbru pe bază de proiect.</p> <p>Altfel, eliminarea posibilității utilizării fondurilor pentru programe și proiecte proprii transformă uniunile în administratori de fonduri pentru alții, ceea ce este contrar scopului existenței lor.</p> <p>De asemenea, ideea caracterului <i>academic</i> al unor evenimente organizate de uniuni <i>profesionale e</i></p>

		<p>nemijlocit la crearea operelor, în acord cu prevederile statutare;</p> <p>b) programe și proiecte prioritare proprii, a căror necesitate este fundamentată, pe baza cunoașterii sistemice a domeniului, printr-o evaluare aprobată de organele statutare ale beneficiarului și comunicată public.</p>	<p>cel puțin contradictorie și împiedică finanțarea unor activități de recunoaștere specifice.</p> <p>De exemplu, formularea propusă face imposibilă cofinanțarea din timbru a Galei Premiilor Uniter – care este un eveniment „de recunoaștere profesională, adresate creatorilor din domeniu și/sau persoanelor care participă nemijlocit la crearea operelor, în acord cu prevederile statutare”, fără să fie, însă, academic.</p>
--	--	---	---